

УДК 37.022:371.12:373.2

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2025.326082>

Ореста Карпенко, доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
Марія Чепіль, доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВИХОВАТЕЛІВ У НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

У статті досліджується проблема професійної компетентності вихователів закладів дошкільної освіти в контексті сучасних освітніх трансформацій. Проаналізовано сучасні підходи до формування професійної компетентності вихователів. Схарактеризовано модель “Сім компетенцій вчителів XXI століття”, її застосування у дошкільній освіті зарубіжних країн. Висвітлено міжнародний досвід підготовки вихователів ЗДО, виявлено як спільні риси, так і суттєві відмінності. Представлено результати бібліометричного дослідження, запропоновано шляхи удосконалення якості підготовки та підвищення кваліфікації педагогічних кадрів.

Ключові слова: компетентність; вихователь; заклад дошкільної освіти; міжнародний досвід; бібліометричне дослідження.

Лит. 14.

Oresta Karpenko, Doctor of Sciences (Pedagogy), Professor,
Professor of the General Pedagogy and Preschool Education Department,
Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University
Mariya Chepil, Doctor of Sciences (Pedagogy), Professor,
Professor of the General Pedagogy and Preschool Education Department,
Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University

PROFESSIONAL COMPETENCE OF PRESCHOOL TEACHERS IN SCIENTIFIC RESEARCH: INTERNATIONAL EXPERIENCE

The article highlights the issue of professional competence of preschool teachers in the context of modern educational transformations. The author emphasises the growing relevance of this problem due to changes in society, the development of pedagogical science and the requirements for the quality of preschool education. Various aspects of preschool teachers' competence are considered, including its essence, main components (deep understanding of child development processes, ability to develop and implement educational programmes, effective teaching methods and assessment of preschoolers' achievements) and influence on the quality of the educational process. The modern approaches to the formation of professional competence of preschool teachers are analysed, taking into account such factors as inclusive education, digital technologies and pedagogical partnership, development of research skills. The model “Seven Competencies of Teachers of the XXI Century” and its application in preschool education in foreign countries are described. This model offers a comprehensive approach to the formation of professional competence of preschool teachers. The international experience of training preschool teachers in Austria, New Zealand, Singapore, Finland, and Sweden is highlighted, both common features and significant differences are identified. Each country has its own peculiarities of teacher training, which reflects the diversity of cultural, social and educational contexts.

The results of a bibliometric study are presented, which allowed us to assess the dynamics of scientific publications on the competence of teachers and to identify the most influential journals and research groups. Based on the analysis, the author concludes that there is a need for continuous development and improvement of the professional competence of preschool teachers, and suggests ways to improve the quality of training and professional development of teaching staff, taking into account modern requirements and trends in the development of preschool education.

Keywords: competence; preschool teacher; preschool; international experience; bibliometric research.

Постановка проблеми. В умовах модернізації української освіти питання забезпечення якості дошкільної освіти набуває особливої актуальності. Україна прагне інтегруватися в європейський освітній простір, що передбачає приведення національної системи дошкільної освіти у відповідність до європейських стандартів якості. Зміни в демографічній ситуації, такі як зменшення народжуваності та міграція

населення, вимагають оптимізації системи дошкільної освіти, забезпечення її доступності для всіх дітей. Сучасне суспільство пред'являє високі вимоги до якості дошкільної освіти, оскільки саме в ранньому віці закладаються основи особистості дитини та її подальшого успіху.

У цьому контексті проблема професійної компетентності вихователів є однією з ключових у сучасній дошкільній освіті. Від професіоналізму

вихователів залежить успіх реалізації освітніх програм, створення сприятливого середовища для розвитку дітей та забезпечення їхньої психологічної комфортності. Зростаючий інтерес до раннього розвитку дитини та вимоги до якості дошкільної освіти детермінують актуальність наукових досліджень у цій галузі. Формування широкого спектру компетентностей, включаючи міжкультурну, професійно-етичну, цифрову та особистісно-професійну, є необхідною умовою успішної професійної діяльності вихователя.

Системний підхід до формування компетентностей забезпечує підготовку фахівців, здатних адаптуватися до постійно змінюваних умов освітнього середовища та забезпечувати якісний освітній процес для дітей дошкільного віку. Проблеми забезпечення якості дошкільної освіти, її відповідності сучасним вимогам та інтеграції в європейський освітній простір є пріоритетними напрямками наукових досліджень в Україні. Зарубіжний досвід у цій галузі є надзвичайно цінним, оскільки дає змогу аналізувати різні підходи до формування та оцінювання професійної компетентності вихователів, виявляти ефективні практики і запозичувати їх для вдосконалення вітчизняної системи дошкільної освіти.

Аналіз останніх досліджень. В останні роки спостерігається значне розширення спектру досліджень, які охоплюють як теоретичні аспекти формування професійної компетентності, так і практичні аспекти її реалізації в освітньому процесі. Особливий інтерес викликають праці (Т. Атрощенко, Л. Березовська, О. Вакун, А. Дмитренко, О. Гнізділова, О. Карпенко та ін.), спрямовані на розробку програм підготовки педагогічних кадрів та аналіз практичної діяльності вихователів. Науковці досліджують, які знання, уміння та навички необхідні сучасному вихователю для ефективної роботи з дошкільнятами, як розвивати ці компетентності в процесі навчання та як оцінювати їх рівень.

Студії зарубіжних вчених Р. Хансена [7], Р. Рослін [12], Х. Чен [4] детально аналізують різні аспекти компетентності вихователів, включаючи педагогічну майстерність, здатність створювати розвивальне середовище, взаємодію вихователя з дітьми та батьками. Дослідження, проведені Б. Кейсі [3], М. Джонс [9] та співавторами, підтверджують позитивний вплив ігор з будівельними блоками на розвиток просторового мислення у дітей. Дослідники все більше уваги приділяють поєднанню наукових знань з практичними аспектами освітньої політики, що знаходить відображення у розробці нових освітніх програм та методик. К. Браун і С. Міллер наголошують на важливості інтеграції результатів наукових досліджень та їх впровадження в освітні програми. У Німеччині, зокрема, проводиться комплексний аналіз професійного

становлення випускників педагогічних коледжів [1]. Х. Чен і Л. Ван розробили інструментарій для оцінки професійної компетентності вихователів дошкільних закладів, що дає можливість більш об'єктивно оцінювати їхню підготовленість до роботи з дітьми раннього віку [4].

Натомість Л. Дарлінг-Хаммонд висловлює стурбованість щодо необхідності реформування системи підготовки педагогів відповідно до вимог сьогодення [5]. Дж. Геррінгтон і М. Бауер на основі аналізу кількох кейсів розробили рекомендації щодо організації ефективного змішаного синхронного навчання [8]. Цікавим є досвід Нової Зеландії та Сінгапуру, де розроблені стратегічні плани розвитку раннього дитинства, що передбачають активну участь громадськості в процесі прийняття рішень. Національна асоціація освіти молодих дітей США (NAEYC) розробила детальні принципи розвитку дітей від народження до восьми років, що можуть слугувати орієнтиром для розробки національних стандартів [10].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Проблема професійної компетентності вихователів є предметом активного наукового інтересу. Проте, незважаючи на значний прогрес у цій галузі, низка питань потребує подальшого дослідження. Зокрема, недостатньо вивченими залишаються питання динаміки професійної компетентності протягом кар'єри, порівняльні аспекти формування компетентностей у різних країнах, а також фактори, що впливають на ефективність підготовки та професійного зростання вихователів у різних культурно-освітніх контекстах. Міжнародний досвід є цінним джерелом інформації для урегулювання цих питань і потребує детального аналізу.

Мета статті – проаналізувати сучасний стан досліджень професійної компетентності вихователів закладів дошкільної освіти у зарубіжних країнах, а також визначити актуальні напрями для подальших досліджень у цій галузі.

Виклад основного матеріалу. Питання компетентності вихователів ЗДО набуває все більшої актуальності в контексті сучасних освітніх трансформацій. Зростаючий інтерес до раннього розвитку дитини та вимоги до якості дошкільної освіти стимулюють наукові дослідження в цій галузі. Сучасні концепції компетентності вихователів акцентують увагу на їхній здатності гнучко адаптувати свою діяльність до індивідуальних потреб кожної дитини, використовувати різноманітні методи навчання та оцінювання, а також співпрацювати з колегами і батьками. Крім того, важливим аспектом компетентності вихователя є його здатність створювати інклюзивне освітнє середовище, що враховує різноманітність потреб дітей. Культурний контекст також відіграє важливу роль у

формуванні компетентності вихователя, оскільки він визначає цінності, уявлення про дитинство та освіту, які впливають на педагогічну діяльність.

Професійна компетентність вихователя – це складне поняття, що охоплює не лише знання педагогічних теорій, а й практичні вміння, необхідні для ефективної організації освітнього процесу в дошкільному закладі. Згідно з дослідженнями С. Браун, ключовими компонентами педагогічної компетентності є глибоке розуміння процесів розвитку дитини, вміння розробляти та реалізовувати освітні програми, ефективні методики навчання і оцінювання досягнень дошкільнят [2].

Сучасні реалії дошкільної освіти, зокрема інклюзивна освіта, вимагають від вихователів ще більшої гнучкості, адаптивності та індивідуального підходу до кожної дитини. Інтеграція цифрових технологій в освітній процес, педагогічне партнерство, критичне мислення, креативність значно ускладнюють професійну діяльність вихователів. Як зазначають Дж. Геррінгтон та М. Бауер, для успішної роботи в сучасному дошкільному закладі педагогам необхідно постійно оновлювати свої знання та вміння, опановувати нові технології та методики навчання.

Окрім того, Й. Вугт та Н. Роблін розробили модель “Сім компетенцій вчителів ХХІ століття”, яка пропонує всебічний підхід до формування професійної компетентності педагогів [14]. У ній виокремлено такі компетенції: логіко-математичне мислення, вербальне мислення, елементарна наукова культура, критичне читання та письмо, глобальна культура та середовище, метакогнітивне мислення, орієнтація на професійну орієнтацію. Ця модель особливо актуальна для дошкільної освіти, оскільки враховує не тільки когнітивні аспекти розвитку дитини, але й соціальні, емоційні та культурні. Розвиток логіко-математичного мислення в дошкільному віці є фундаментом для успішного оволодіння математичними знаннями на наступних етапах навчання. Використання дидактичних ігор, спрямованих на сортування, підрахунок та конструювання, сприяє формуванню у дітей початкових математичних уявлень і навичок. Розвиток вербального мислення, тісно пов’язаного з мовленням, забезпечує ефективну комунікацію та сприяє глибшому розумінню математичних понять. Для його розвитку можна використовувати літературні твори, драматизації, бесіди.

Значення цих компетенцій важко переоцінити, адже вони допомагають молодим людям стати успішними й адаптованими до сьогодення, зосередженими на навичках усунути проблеми та міжкультурному розумінні. Уміння аналізувати складні ситуації, знаходити креативні рішення та оцінювати їх ефективність є критично важливим для успіху в будь-якій сфері діяльності. Глобалізація та інтеграція призвели до того, що люди з різних культур

та національностей все більше взаємодіють між собою. Розуміння інших культур, повага до них, вміння ефективно спілкуватися з людьми, які мають інші цінності та переконання, є необхідними для успішного життя в сучасному світі.

Однак застосування цієї моделі в дошкільній освіті має свої особливості. Дослідники Б. Кейсі та Н. Ендрюс відзначають, що для дітей дошкільного віку розвиток через гру та дослідження є більш природним, ніж через формалізовані навчальні завдання. Тому важливо інтегрувати у їхню ігрову діяльність розвиток семи компетенцій. Крім того, важливо зазначити, що не всі компетенції, описані в моделі, мають однакове значення для дошкільної освіти [3]. Наприклад, для дітей дошкільного віку особливо важливі такі компетенції, як соціальна та емоційна, креативність та критичне мислення.

Модель містить вказівки для підготовки вихователів ЗДО та розвитку професійної компетентності. Однак для її ефективного застосування необхідно враховувати особливості дошкільної освіти й адаптувати модель до конкретних умов роботи. Для більш повного розуміння компетентності вихователів необхідно проводити порівняльні дослідження, які б дозволили оцінити ефективність моделі в різних культурних і соціально-економічних контекстах. Дослідження М. Джонс та Дж. Джонсон показали, що деякі компоненти моделі можуть бути більш актуальними для розвинених країн, тоді як в країнах з низьким рівнем доходу можуть бути пріоритетними інші [9].

Кожна країна має свої особливості підготовки вихователів, що відображає різноманітність культурних, соціальних та освітніх контекстів. Національні системи освіти розробляють власні підходи до формування компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. Вони можуть відрізнятися за тривалістю навчання, акцентами на теоретичних чи практичних аспектах, а також за переліком обов’язкових дисциплін. Така різноманітність свідчить, що немає єдиного універсального рецепта підготовки висококваліфікованих вихователів, а кожна країна шукає оптимальні рішення, що відповідають її потребам.

Одна з відмінностей в підготовці вихователів в Австрії та багатьох інших країнах полягає у тому, що австрійські фахівці здобувають кваліфікацію не в університетах, а в спеціалізованих професійних школах. Їхні випускники, здобувши необхідну кваліфікацію, можуть одразу розпочати професійну діяльність вихователями в дошкільних закладах. Однак для викладання у закладах вищої освіти, які готують майбутніх вихователів, необхідний більш високий рівень освіти – ступінь бакалавра або магістра [1]. Проте низький соціальний статус, недостатня оплата праці та відсутність перспектив кар’єрного зростання негативно впливають на престиж професії вихователя. Недостатня підтримка

держави та велике навантаження на робочому місці змушують багатьох вихователів в Австрії замислюватися про зміну професії [2]. Ці виклики є актуальними не лише для австрійської системи освіти, а й для багатьох інших країн, зокрема, України.

Особливу увагу підготовці вихователів для дошкільних закладів приділяє Фінляндія [11]. Вихователі мають ступінь магістра з дошкільної освіти, що забезпечує високий рівень їхньої професійної компетентності. Навчальна програма включає як теоретичну підготовку, так і проходження практики у ЗДО. Особлива увага приділяється розвитку у майбутніх вихователів таких компетенцій, як взаємодія з дітьми, створення розвивального середовища, співпраця з батьками. Швеція і Сінгапур також мають високі стандарти підготовки вихователів. Усі вихователі повинні мати ступінь бакалавра, що забезпечує глибокі знання в галузі розвитку дитини та педагогіки. Підготовка вихователів у Новій Зеландії орієнтована на врахування культурних особливостей дітей та їхніх сімей. Робоча група з ранньої освіти дітей розробила національні стандарти для дошкільної освіти, які визначають ключові компетенції, якими мають володіти вихователі [10].

Порівнюючи досвід підготовки вихователів у Австрії, Новій Зеландії, Сінгапурі, Фінляндії та Швеції, можна виявити як спільні риси, так і суттєві відмінності. Спільними для всіх цих країн є: високі стандарти підготовки у ЗВО. Усі вихователі тут мають вищу педагогічну освіту, що забезпечує міцну теоретичну базу для їхньої роботи; акцент на практичній підготовці, включаючи проходження практики в ЗДО, що допомагає їм закріпити теоретичні знання та набути практичних навичок; безперервний професійний розвиток [13]. Усі розглянуті країни надають значні можливості для безперервного професійного зростання вихователів, що сприяє їхньому постійному вдосконаленню.

Водночас існують і суттєві відмінності: зміст навчальних програм, система сертифікації, рівень фінансування дошкільної освіти та підготовки вихователів. Хоча в усіх країнах підготовка вихователів базується на загальних принципах дошкільної педагогіки, акценти в навчальних програмах можуть різнитися. Наприклад, у Фінляндії особлива увага приділяється розвитку ігрової діяльності дітей, а в Сінгапурі – підготовці до школи. Кваліфікаційні вимоги до вихователів можуть відрізнятися в різних країнах. Наприклад, у деяких країнах для отримання ліцензії на роботу в дошкільному закладі необхідний додатковий іспит.

Заслугує на увагу бібліометричне дослідження, яке зосередилося на аналізі наукових публікацій, присвячених компетенціям вихователів у контексті сучасної освітньої парадигми. Проаналізувавши 1163 статті з бази даних Scopus за період з

1993 до 2023 р., М. Джонс та Дж. Джонсон встановили, що науковий інтерес до компетентності вихователів демонструє стійку тенденцію до зростання [9]. Зокрема, аналіз виявив значну увагу до таких аспектів, як конструювання освітнього середовища для раннього розвитку та активне залучення дітей до освітнього процесу. Бібліометричний аналіз дав змогу виокремити найвпливовіші публікації, авторів та країни, а також простежили зміну дослідницьких пріоритетів, дозволив кількісно оцінити динаміку наукової продуктивності та тематичні акценти досліджень.

Серед журналів – “Journal of Education for Teaching” (h-індекс 23 і загальною кількістю цитувань 1548, 79 публікацій), “European Journal of Teacher Education”, “The Asia-Pacific Journal of Teacher Education” та “Australian Journal of Teacher Education” (їхні індекси h та сукупна кількість цитувань незначно відстають від провідних журналів, від 39 до 48 публікацій). Журнали “Educational Review”, “Journal of Teacher Education”, “Teacher Development” і “Journal of Early Childhood Teacher Education” демонструють відносно меншу кількість загальних цитувань та нижчий h-індекс, вони відіграли важливу роль у розширенні нашого розуміння професійної компетентності вихователів, представивши різноманітні підходи та результати досліджень. Їхні публікації містять цінні знахідки та оригінальні ідеї, які збагачили наукову дискусію в цій галузі. Періодичне видання “Journal of Education for Teaching” характеризується високою видавничою активністю, що підтверджується щорічною публікацією не менше десяти наукових статей з 1999 р.

Дослідження, опубліковані в цих журналах, є важливим внеском у розвиток наукового дискурсу щодо професійної компетентності вихователів. Вони охоплюють широкий спектр питань, пов'язаних із формуванням професійної компетентності вихователів, серед яких: динаміка професійної ідентифікації, кореляція теоретичної підготовки з практичною реалізацією, ефективність підготовки до роботи в інклюзивному освітньому просторі та використання цифрових технологій у дошкільній освіті. Особлива увага приділяється актуалізації професійних компетенцій вихователів у контексті викликів XXI ст. та необхідності постійного оновлення теоретико-методологічних засад.

Різноманітність тем досліджень та міжнародний характер авторського складу свідчать про високий рівень інтересу наукової спільноти до проблеми формування професійної компетентності вихователів та її динамічний характер. Аналіз спільних публікацій вказує на те, що науковці все частіше об'єднують свої зусилля для проведення комплексних досліджень. Особливо плідною є співпраця між науковцями з англomовних країн, зокрема Великої

Британії, Австралії, Канади та Нової Зеландії. Цікаво, що в таких співпрацях часто відбувається обмін методологічними підходами та спільна інтерпретація результатів [11]. Хоча конкретний внесок кожного співавтора у спільне дослідження може варіюватися, очевидно, що така співпраця стимулює розвиток науки та сприяє вирішенню складних наукових проблем.

Аналіз досліджень засвідчує, що висока якість підготовки вихователів у різних країнах є одним із основних факторів, що впливають на якість дошкільної освіти. Вона забезпечує не тільки високий рівень знань й умінь вихователів, але й сприяє підвищенню мотивації до роботи, розвитку професійної ідентичності та постійному вдосконаленню педагогічної майстерності. Обмін досвідом, участь у міжнародних проєктах та конференціях сприяють підвищенню професійної компетентності вихователів та впровадженню інноваційних підходів в освітній процес.

Професійна компетентність вихователів – це динамічне поняття, що постійно розвивається та трансформується відповідно до змін у суспільстві та освітньому середовищі. Для забезпечення високої якості дошкільної освіти необхідно розробляти ефективні програми підготовки та підвищення кваліфікації педагогічних кадрів, які б враховували сучасні вимоги та тенденції розвитку дошкільної освіти. Наприклад, це можуть бути програми, що фокусуються на розвитку цифрової компетентності вихователів, впровадженні інклюзивних підходів в освітній процес, а також на формуванні у них навичок дослідницької діяльності. Держава, зі свого боку, повинна створити сприятливі умови для професійного розвитку вихователів, забезпечивши їх доступ до якісних освітніх ресурсів, стимулюючи наукові дослідження та інновації в галузі дошкільної освіти.

Аналіз міжнародного досвіду свідчить про важливість міжнародного співробітництва у сфері дошкільної освіти. Інвестування у розвиток професійних компетентностей педагогів – це інвестиція в майбутнє нації, оскільки саме в дошкільному віці закладаються основи особистості дитини. Це питання потребує подальшого дослідження та обговорення в наукових колах, а також на рівні розробки державної політики в галузі освіти. Отримані дані у результаті порівняльного аналізу досвіду різних країн, можуть бути використані для вдосконалення системи підготовки вихователів в Україні, розробки ефективних програм підготовки та підвищення кваліфікації вихователів, а також для формулювання рекомендацій щодо вдосконалення державної політики в галузі дошкільної освіти.

Висновки. Проблема професійної компетентності вихователів ЗДО набуває дедалі більшої актуаль-

ності в дослідженнях. Науковці все більше уваги приділяють конкретизації складових професійної компетентності вихователя, розробці моделей її формування і оцінювання. Дослідження виявило низку важливих моментів. Професійна компетентність вихователя розглядається як складне та багатогранне поняття, що охоплює не лише знання педагогічних теорій, а й практичні вміння, необхідні для ефективної організації освітнього процесу. Ключовими компонентами компетентності є глибоке розуміння процесів розвитку дитини, вміння розробляти та реалізовувати освітні програми, ефективні методики навчання і оцінювання досягнень дошкільнят. Сучасні реалії дошкільної освіти, зокрема інклюзивна освіта, цифрові технології та педагогічне партнерство, вимагають від вихователів постійного розвитку та вдосконалення професійної компетентності. Аналіз міжнародного досвіду підготовки вихователів ЗДО свідчить про різноманітність підходів до формування професійної компетентності педагогів у різних країнах. Кожна країна має свої особливості, що відображають її культурні, соціальні та освітні контексти. Водночас спільними для багатьох країн є високі вимоги до професійної підготовки вихователів, акцент на практичній підготовці та безперервний професійний розвиток педагогів. Бібліометричне дослідження наукових публікацій, присвячених компетентності вихователів, виявило стійку тенденцію до зростання інтересу до цієї проблеми. Дослідники все більше уваги приділяють конкретизації складових професійної компетентності вихователя, розробці моделей її формування та оцінювання. На основі проведеного аналізу можна зробити висновок про необхідність постійного розвитку та вдосконалення професійної компетентності вихователів ЗДО. Для цього необхідно розробляти і впроваджувати ефективні програми підготовки та підвищення кваліфікації педагогічних кадрів, враховуючи сучасні вимоги та тенденції розвитку дошкільної освіти. Важливо також створювати умови для професійного зростання вихователів, забезпечуючи їх доступ до якісних освітніх ресурсів, стимулюючи наукові дослідження та інновації в галузі дошкільної освіти.

Перспективними напрямками подальшого дослідження є аналіз впливу різних моделей підготовки вихователів на якість освітнього процесу, результати навчання дітей та розвиток дошкільної освіти загалом, ідентифікація інноваційних підходів і практик у підготовці вихователів, які можуть бути використані в інших країнах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Bildungs-und Berufsverläufe von Absolvent/inn/en der Bildungsanstalten und Kollegs für Elementarpädagogik. URL: <https://forschungsnetzwerk.ams.at/elibrary/publikation/sonstiges>

/2022/bildungs-und-berufsverlaufe-von-absolvent-inn-en-der-bildungsanstalten-und-kollegs-fuer-elementarpedagogik.html

2. Brown, C., Miller, S. (2020). Research impact on policy and practice in early childhood education. *Child Development Perspectives*, No. 14(2), pp. 105–110.

3. Casey, B., Andrews, N., Schindler, H., Kersh, J., Samper, A., Copley, J. (2013). The development of spatial skills through interventions involving block building activities. *Developmental Psychology*, 2013, No. 49(2), pp. 271–284.

4. Chen, X., Wang, L. (2022). Assessing preschool teacher competence: Domain conceptualization and instrument development. *Teaching and Teacher Education*, 112, article 103545.

5. Darling-Hammond, L. (2006). Constructing 21st-century teacher education. *Journal of Teacher Education*, No. 57(3), pp. 300–314.

6. Evaluierung des Hochschullehrgangs Elementarpädagogik. URL: https://www.bmbwf.gv.at/dam/jcr:05166768-9c6a-43f6-85fe-7cf1eb9d2acc/evaluierungEb_bmbwf.pdf

7. Hansena, R., Ardwichai, S., Sinlarat, P., Chan-urai, N., Suphandee, T., Siphai, S. (2020). Development model of competencies for teachers of Early Childhood Development Center under the local administrative organization with application of empowerment evaluation. *Educational Research and Reviews*, No. 15(8), pp. 511–522.

8. Herrington, J., Bower, M. (2021). Design guidelines for blended synchronous learning: A multiple case study of

learning designs incorporating synchronous web technologies. *Journal of Computer Assisted Learning*, No. 37(2), pp. 415–430.

9. Jones, M., Johnson, J. (2019). A bibliometric analysis of early childhood education research collaboration trends. *International Journal of Early Childhood Education Research*, No. 12(3), pp. 152–163.

10. Ministry of Education New Zealand. Early learning action plan – conversation space Conversation space. 2023.

11. OECD Education at a glance 2019: OECD indicators OECD Publishing. 2019.

12. Roslin, R., Bakar, K., Madar, M. (2023). Teacher Competence in The Implementation of National Preschool Curriculum. *International Journal of Academic Research in Progressive Education and Development*, No. 12(1), pp. 1800–1809.

13. Sahlberg, P. (2015). Finnish lessons 2.0: What can the world learn from educational change in Finland? Teachers College Press.

14. Voogt, J., Pareja Roblin, N. (2012). A comparative analysis of international frameworks for 21 st century competences: Implications for national curriculum policies. *Journal of Curriculum Studies*, 44. 10.1080/00220272.2012.668938.

Стаття надійшла до редакції 26.02.2025

“Хороший учитель подобный до свечки – він згасає, щоб освітлювати шлях іншим”.

Мустафа Кемаль Ататюрк
турецький державний і політичний діяч

“Найкращі вчителі навчають із серця, а не з книги”.

Невідомий автор

“Найбільша ознака успіху для вчителя ... це мати можливість сказати: “Діти тепер працюють так, ніби мене не було”.

Марія Монтессорі
італійський лікар, педагог

“Людина не досягне свого повного зросту, поки не буде освічена”.

Гораций Манн
американський педагог

“Успіх – це не ключ до щастя. Щастя – це ключ до успіху. Якщо ви любите те, що робите, ви будете успішними”.

Альберт Швейцер
німецький філософ

“Краще за тисячу днів старанного навчання – один день із чудовим учителем”.

Японське прислів'я

